

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN ASETUS PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUKSEN MAKSULLISISTA SUORITTEISTA VUONNA 2025

1 Johdanto ja nykytila

Patentti- ja rekisterihallituksen perimistä maksuista säädetään Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1032/1992) ja sen nojalla annetussa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksessa Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista (1247/2023), jäljempänä *maksuasetus*. Maksuasetus annetaan kerrallaan kahden vuoden määräajaksi ja nykyinen asetus on voimassa 31.12.2024 saakka. Maksuasetuksen liitteenä olevassa maksutaulukossa säädetään tarkemmin Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista. Normaalia poiketen vuoden 2024 maksuasetus annettiin yhden vuoden ajaksi kustannusvastaavuuslaskentaan edellytettävien muutosten johdosta. Muutokset on toteutettu vuoden 2025 maksuasetuksen valmistelussa. Kustannusvastaavuuden kehittymisen seuraamiseksi maksuasetus annetaan poikkeuksellisesti yhdelle vuodelle. Julkisoikeudellisten suoritteiden maksujen tasoon ei esitetä muutoksia. Vuoden 2024 maksuasetukseen tehtiin 5–15 prosentin maksukorotukset kaikkiin suurimpiin maksulajeihin.

Voimassa olevaa maksuasetusta on muutettu kerran sen antamisen jälkeen (123/2024). Muutos koski patenttityhteistyösopimuksen (SopS 58/1980, PCT) mukaisia maksuja, joista päätetään Euroopan patenttinviraston hallintoneuvostossa ja jotka tulee saattaa voimaan kansallisesti Euroopan patenttinviraston ja Patentti- ja rekisterihallituksen välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteet hinnoitellaan suoriteryhmäkohtaisesti kustannusvastaaviksi. Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 2 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan suoriteryhmällä tarkoitetaan kunkin Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämän rekisterin julkisoikeudellisten suoritteiden muodostamaa kokonaisuutta. Suoriteryhmäkohtaisella kustannusvastaavuudella tarkoitetaan, että Patentti- ja rekisterihallituksen suoriteryhmiin kuuluvista suoritteista (rekisteröimisestä, voimassapitämisestä sekä rekisterien käytöstä) perittävien maksujen kokonaismäärän tulisi vastata kyseisen suoriteryhmän ylläpitämisestä valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää. Muistiossa esitettyihin suoriteryhmäkohtaisiin kustannusvastaavuuslaskelmiin ei sisälly valvontamaksuja tai niitä vastaavia kustannuksia.

Patentti-, eurooppapatentti-, lisäsuojatodistus- ja hyödyllisyysmalliasiat sekä integroidun piirin piirimalliasiat

Patentti- ja rekisterihallitus käsittelee kansallista patenttia ja hyödyllisyysmallia koskevat asiat. Lisäksi Patentti- ja rekisterihallitus toimii patenttityhteistyösopimuksen (SopS 58/1980, Patent Cooperation Treaty, PCT), tarkoittamana kansainvälisenä uutuustutkimusviranomaisena ja patentoitavuuden esitutkimusviranomaisena. Järjestelmää hallinnoi Genevessä sijaitseva Maailman henkisen omaisuuden järjestö WIPO. Maksuasetuksessa on tarpeen säätää eräistä PCT-maksuista. Lisäksi Suomi on liittynyt eurooppapatenttien myöntämisestä tehtyyn yleissopimuksen (Sops 8/1996, European Patent Convention, EPC). Eurooppapatenttihakemuksen käsittelee ja eurooppapatentin myöntää Euroopan patenttinvirasto (European Patent Office, EPO). Maksuasetuksessa on tarpeen säätää eräistä eurooppapatentteja koskevista maksuista. Patentti- ja rekisterihallitus käsittelee myös lisäsuojatodistusta ja integroidun piirin piirimallia koskevat asiat, joita koskevista maksuista säädetään maksuasetuksessa. Hakemusten käsittelystä ja rekisterien ylläpidosta aiheutuvat kustannukset katetaan käsittelymaksuilla ja vuosimaksuilla.

Patenttijärjestelmän verrattain matalat viranomaismaksut ovat perusteltuja innovaatiopoliittisesta näkökulmasta. Käsittely- ja vuosimaksut on kansainvälisen käytännön mukaisesti asetettu niin, että kynnys patentin hakemiseen pysyy mahdollisimman matalana. Hakemusmaksu ei siten riitä kattamaan hakemuksen tutkimisesta aiheutuvia kustannuksia, vaan tutkimustyö rahoitetaan pääosin vuosimaksuilla. Pisimpään voimassa pidettävien patenttien tuottamilla vuosimaksutuloilla rahoitetaan hakemusten käsittelystä syntyviä kustannuksia.

Eurooppalainen patenttijärjestelmän uudistus tuli voimaan kesällä 2023.

Yhteisnäispatenttijärjestelmän siirtymävaihe vaikuttaa tällä hetkellä merkittävästi suoriteryhmän kustannusvastaavuuteen. Patentti- ja rekisterihallitus on kilpailutilanteessa Euroopan patenttiviraston (EPO) kanssa. EPO myöntää eurooppapatentteja sekä yhtenäispatentteja, joilla voi kattaa laajan markkina-alueen Euroopassa. On perusteltua, että huomattavasti pienemmän markkinan kattavan suomalaisen patenttihakemuksen tekeminen Patentti- ja rekisterihallitukseen on selvästi edullisempaa kuin eurooppapatenttihakemuksen tekeminen EPO:oon. Kustannusvastaavuutta heikentää lisäksi uudesta käsittelyjärjestelmästä aiheutuvat poistojen ja käyttöomaisuuden korkojen kasvu. Tämän hetken arviona on kuitenkin, että kustannusvastaavuus paranee lähivuosina ilman maksueroituksia. Jos kustannusvastaavuutta ei saavuteta lähivuosina, tulee arvioitavaksi tarve säätää maksut alle omakustannusarvon hinnoitelluiksi suoritteiksi valtion maksuperustelain 6 §:n ja Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 3 §:n mukaisesti.

Patentti				
	2023	2024E	2025E	2026E
TOIMINNAN ERILLISTUOTOT				
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	124 854	120 000	120 000	80 000
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	17 386 659	17 400 000	17 498 000	17 287 000
Muut tuotot	38 506	137 000	417 600	732 500
ERILLISTUOTOT YHTEENSÄ	17 550 019	17 657 000	18 035 600	18 099 500
TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	39 360	65 000	44 000	44 100
Henkilöstökustannukset	11 800 919	11 980 124	12 473 243	12 763 899
Vuokrat	616 039	656 000	660 283	673 014
Palvelujen ostot	2 323 797	2 902 996	2 640 973	2 377 545
Poistot ja käyttöomaisuuden korot	560 157	1 069 618	1 126 435	1 139 960
Muut erilliskustannukset	334 838	361 500	367 500	374 000
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	15 675 110	17 035 238	17 312 434	17 372 519
Tuki- ja palveluiden kustannukset yhteensä	5 620 022	5 310 337	5 910 599	6 231 587
Kokonaiskustannukset yhteensä	21 295 132	22 345 575	23 223 033	23 604 105
Ylijäämä/ alijäämä	- 3 745 113	- 4 688 575	- 5 187 433	- 5 504 605
KUSTANNUSVASTAAVUUS	82,4%	79,0%	77,7%	76,7%
Investoinnit	455 189	450 000	250 000	500 000

Integroidun piirin piirimalli järjestelmän käyttö on vähäistä ja rekisterissä on vain yksittäisiä rekisteröintejä 1990-luvulta. Järjestelmä perustuu EU-lainsäädäntöön eli sen ylläpito on pakollista.

Hyödyllisyysmallihakemusten käsittelystä ja rekisterin ylläpidosta aiheutuvat kustannukset katetaan käsittelymaksuilla ja uudistamismaksuilla, mutta kustannusvastaavuus on alhainen. Hyödyllisyysmallijärjestelmän tarpeellisuutta ja käytettävyyttä arvioidaan osana vireillä olevaa patenttilakiuudistusta. Arvioitavana on suojamuodon lakkauttaminen.

Hyödyllisyysmalli				
	2023	2024E	2025E	2026E
TOIMINNAN ERILLISTUOTOT				
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	-	-		
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	160 546	170 000	170 000	170 000
Muut tuotot	-	-		
ERILLISTUOTOT YHTEENSÄ	160 546	170 000	170 000	170 000
TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-	500	500	500
Henkilöstökustannukset	207 110	237 414	237 921	234 986
Vuokrat	18 669	15 350	15 655	15 962
Palvelujen ostot	36 012	69 605	70 404	71 223
Poistot ja käyttöomaisuuden korot	-	-	-	-
Muut erilliskustannukset	4 162	-	4 300	4 400
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	265 953	322 869	328 779	327 072
Tuki palveluiden kustannukset yhteensä	127 085	149 875	154 793	154 959
Kokonaiskustannukset yhteensä	393 038	472 744	483 572	482 030
Ylijäämä/alijäämä	- 232 492	- 302 744	- 313 572	- 312 030
KUSTANNUSVASTAAVUUS	40,8%	36,0%	35,2%	35,3%
Investoinnit	0	0	0	0

Teollisoikeusasiamiesasiat

Patentti- ja rekisterihallituksen yhteydessä toimii teollisoikeusasiamieslautakunta, jonka toiminta rahoitetaan pääasiassa veroluonteisella asiamiehiltä vuosittain perittävällä valvontamaksulla, josta säädetään auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetussa laissa (22/2014). Teollisoikeusasiamieslautakunta järjestää asiamieskokeita, joista peritään maksuasetuksen mukaisia tutkintomaksuja. Sen lisäksi lautakunta perii eräitä rekisterinpitoon kuuluvia maksuja, joista säädetään maksuasetuksella.

Auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain 19 §:n mukaan Patentti- ja rekisterihallituksella on oikeus periä auktorisoiduilta asiamiehiltä 250 euron suuruinen valvontamaksu, jolla katetaan teollisoikeusasiamieslautakunnan toiminnasta aiheutuvia kustannuksia. Valvontamaksu on suoritettava siltä vuodelta, jona asiamiehelle myönnetään laissa tarkoitettu auktorisointi, sekä lisäksi jokaiselta kalenterivuodelta, jonka alkaessa hänen auktorisointinsa on voimassa.

Hallituksen esityksessä (HE 89/2013) todetaan, että valvontamaksu ei olisi vastike yksilöidystä suoritteesta vaan yleisesti teollisoikeusasiamieslautakunnan toiminnasta aiheutuvien kustannusten rahoittamiseksi perittävä suoritus. Lisäksi todetaan, että valvontamaksun perusteena olisi se lisäarvo, jonka auktorisoidulle asiamiehelle syntyy sääntelemättömään tilanteeseen verrattuna, ja sen mitoituksessa huomioidaan koko järjestelmän ylläpidosta aiheutuvat välttämättömät

kustannukset. Lainsäädäntöä ja järjestelmän käyttöä valmisteltaessa on pyritty löytämään valtiontaloudellisesti kaikkein kustannustehokkain ratkaisu. Tällöin on päädytty siihen, että myös rekisterin ylläpitoon ja asiamiestutkintoon liittyviä kustannuksia voidaan kattaa valvontamaksuin henkilöiltä, jotka hyötyvät järjestelmän olemassa olost.

Vuosina 2020–2023 lautakunnan kustannukset muodostuivat kokonaan auktorisointimenettelyyn liittyvistä toiminnoista. Valvontatapauksia lautakunnalla on ollut toimintansa aikana vain yksi vuonna 2019.

Teollisoikeusasiamiesrekisteri				
	2023	2024E	2025E	2026E
TOIMINNAN ERILLISTUOTOT				
Tuotot liikeyrityksistä suoritteista	-	-		
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	11 150	16 050	16 050	16 050
Muut tuotot	-	-		
ERILLISTUOTOT YHTEENSÄ	11 150	16 050	16 050	16 050
TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-	-		
Henkilöstökustannukset	56 957	88 843	91 064	93 340
Vuokrat	7 014	4 600	4 761	4 855
Palvelujen ostot	-	5 580	5 579	5 587
Pääomakustannukset	-	-		
Muut erilliskustannukset	-	-		
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	63 971	99 023	101 405	103 782
Tukipalveluiden kustannukset yhteensä	54 237	40 078	43 869	46 399
Kokonaiskustannukset yhteensä	118 208	139 100	145 274	150 181
Ylijäämä/alijäämä	- 107 058	- 123 050	- 129 224	- 134 131
KUSTANNUSVASTAAVUUS	9,4%	11,5%	11,0%	10,7%
Investoinnit	0	0	0	0

Tavaramerkki- ja mallioikeusasiat

Patentti- ja rekisterihallitus käsittelee tavaramerkkiä, yhteisö- ja tarkastusmerkkiä ja mallioikeutta koskevat asiat. Hakemusten käsittelystä ja rekisterin ylläpidosta aiheutuvia kustannuksia katetaan käsittely- ja uudistumaksuilla.

Tavaramerkkien kysyntä on laskenut vuonna 2024 ja Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston (EUIPO) suorittamat korvaukset kansallisille virastoille ovat vuonna 2024 normaalia alemmat. Tämä heikentää kustannusvastaavuutta, jonka kuitenkin oletetaan paranevan lähivuosina. Patentti- ja rekisterihallitus on kilpailutilanteessa EUIPO:n kanssa, joka on huomioitava maksujen suuruudessa. EUIPO rekisteröi EU-tavaramerkin, jonka suoja kattaa kaikki Euroopan unionin maat.

Tavaramerkki				
	2023	2024E	2025E	2026E
TOIMINNAN ERILLISUOTOT				
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	90 373	80 000	80 000	60 000
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	3 199 869	3 000 000	3 300 000	3 300 000
Muut tuotot	693 351	440 000	600 000	600 000
ERILLISUOTOT YHTEENSÄ	3 983 593	3 520 000	3 980 000	3 960 000
TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	604	8 000	8 000	8 000
Henkilöstökustannukset	1 907 468	1 985 952	2 112 751	2 222 979
Vuokrat	156 755	134 000	135 664	138 305
Palvelujen ostot	600 501	678 200	695 613	709 874
Poistot ja käyttöomaisuuden korot	98 011	154 375	214 750	255 775
Muut erilliskustannukset	82 828	81 000	88 000	90 400
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	2 846 167	3 041 527	3 254 779	3 425 333
Tuki palveluiden kustannukset yhteensä	1 044 473	1 137 052	1 266 978	1 368 578
Kokonaiskustannukset yhteensä	3 890 640	4 178 579	4 521 757	4 793 910
Ylijäämä/ alijäämä	92 953	- 658 579	- 541 757	- 833 910
KUSTANNUSVASTAAVUUS	102,4%	84,2%	88,0%	82,6%
Investoinnit	418 162	300 000	300 000	300 000

Mallioikeus				
	2023	2024E	2025E	2026E
TOIMINNAN ERILLISTUOTOT				
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	12	-	-	-
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	62 393	70 000	70 000	70 000
Muut tuotot	124 149	120 000	120 000	120 000
ERILLISTUOTOT YHTEENSÄ	186 554	190 000	190 000	190 000
TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-	-		
Henkilöstökustannukset	56 876	63 604	65 194	66 824
Vuokrat	7 528	8 400	8 409	8 574
Palvelujen ostot	33 138	85 095	85 594	86 100
Poistot ja käyttöomaisuuden korot	3 217	6 186	11 639	21 071
Muut erilliskustannukset	17 762	21 100	16 200	16 400
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	118 521	184 384	187 035	198 967
Tukipalveluiden kustannukset yhteensä	34 920	33 021	35 674	37 423
Kokonaiskustannukset yhteensä	153 441	217 406	222 709	236 391
Ylijäämä/ alijäämä	33 113	- 27 406	- 32 709	- 46 391
KUSTANNUSVASTAAVUUS	121,6%	87,4%	85,3%	80,4%
Investoinnit		50 000	50 000	50 000

Kaupparekisteriasiat

Patentti- ja rekisterihallitus ylläpitää kaupparekisteriä ja käsittelee tilinpäätösasiat. Kaupparekisterin ylläpidosta johtuvat kustannukset katetaan ilmoitusten käsittelymaksuilla. Kaupparekisterissä oli vuoden 2023 lopussa noin 689 000 yritystä ja yhteisöä.

KAUPPAREKISTERI	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2023	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2024	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2025	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026
TUOTOT				
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista				
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	22 455 411	26 594 200	25 640 000	26 400 000
Tileistäpoistot	-26 345			
Muut tuotot	13 530			
Tuotot yhteensä	22 442 596	26 594 200	25 640 000	26 400 000
KUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 488	2 351	2 351	2 351
Henkilöstökustannukset	7 575 798	7 173 092	8 620 698	9 053 630
Vuokrat	530 922	546 256	585 412	585 412
Palvelujen ostot	8 278 490	8 747 727	8 349 395	8 485 651
Pääomakustannukset	1 091 070	2 081 933	2 501 050	2 700 000
Muut erilliskustannukset	76 769	66 608	79 783	81 686
Erilliskustannukset yhteensä	17 554 537	18 617 966	20 138 689	20 908 729
Yhteiskustannukset	4 735 707	5 209 277	5 469 741	5 469 741
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	22 290 244	23 827 243	25 608 430	26 378 470
KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)	152 352	2 766 957	31 570	21 530
KUSTANNUSVASTAAVUUS (%)	101 %	112 %	100 %	100 %

Yrityskiinnitysasiat

Patentti- ja rekisterihallitus ylläpitää yrityskiinnitysrekisteriä, jonka ylläpidosta aiheutuvat kustannukset katetaan suoritteista perittävillä maksuilla.

YRITYSKIINNITYSREKISTERI	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2023	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2024	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2025	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026
TUOTOT				
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista				
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	374 205	370 000	370 000	370 000
Tileistäpoistot	-177			
Muut tuotot	0			
Tuotot yhteensä	374 028	370 000	370 000	370 000
KUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0		0
Henkilöstökustannukset	153 763	155 000	156 375	160 296
Vuokrat	8 843	9 092	8 180	7 993
Palvelujen ostot	14 090	84 632	57 211	51 682
Pääomakustannukset	0	0		10 000
Muut erilliskustannukset	3 425	0	4 996	3 996
Erilliskustannukset yhteensä	180 121	248 724	226 761	233 968
Yhteiskustannukset	92 830	92 830	92 830	92 830
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	272 951	341 554	319 591	326 798
KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)	101 077	28 446	50 409	43 202
KUSTANNUSVASTAAVUUS (%)	137 %	108 %	116 %	113 %

Säätiörekisteriasiat

Patentti- ja rekisterihallitus käsittelee säätiörekisteriasiat sekä suorittaa säätiöiden valvontaa. Säätiörekisteriasioihin liittyvät kustannukset katetaan julkistaloudelliset suoritteista perittävillä maksuilla. Säätiöiden valvontaan liittyvät kustannukset katetaan veroluonteisella säätiön valvontamaksulla, josta säädetään säätiön valvontamaksusta annetussa laissa (1048/2013). Valvontamaksut ja niitä vastaavat kustannukset eivät sisälly alla olevaan laskelmaan.

SAÄTIÖREKISTERI	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2023	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2024	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2025	Tulorahoitteiset julkisoikeudellis et toiminnot 2026
TUOTOT				
Tuotot liikeloudellisista suoritteista				
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	418 667	421 200	410 000	410 000
Tileistöpoistot				
Muut tuotot				
Tuotot yhteensä	418 667	421 200	410 000	410 000
KUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Henkilöstökustannukset	203 586	249 099	211 888	217 186
Vuokrat	12 340	13 150	12 000	12 000
Palvelujen ostot	44 654	54 498	40 300	41 106
Pääomakustannukset	3 030	0	0	0
Muut erilliskustannukset	344	950	950	950
Erilliskustannukset yhteensä	263 955	317 697	265 139	271 242
Yhteiskustannukset	92 489	93 000	93 000	93 000
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	356 444	410 697	358 139	364 242
KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)	62 223	10 503	51 861	45 758
KUSTANNUSVASTAAVUUS (%)	117 %	103 %	114 %	113 %

Yhdistysrekisteriasiat

Patentti- ja rekisterihallitus pitää yhdistysrekisteriä ja käsittelee yhdistysten rekisteröintiä koskevat asiat. Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (1032/1992) 3 §:n mukaan yhdistysrekisterin suoritteet hinnoitellaan alle omakustannusarvoon yhteiskunnallisin perustein. Erotus katetaan valtion talousarviosta Patentti- ja rekisterihallitukselle osoitettavalla määrärahalta. Määräraha ei sisälly alla olevaan laskelmaan.

YHDISTYSREKISTERI	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2023	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2024	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2025	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026
TUOTOT				
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista				
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	1 052 887	1 192 000	1 250 000	1 300 000
Tileistäpoistot	-227			
Muut tuotot	90 000			
Tuotot yhteensä	1 142 660	1 192 000	1 250 000	1 300 000
KUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0		0
Henkilöstökustannukset	789 724	696 281	851 997	865 641
Vuokrat	72 119	74 431	74 943	73 512
Palvelujen ostot	897 283	1 032 315	1 050 848	1 071 224
Pääomakustannukset	1 634 287	1 634 287	1 634 287	1 634 287
Muut erilliskustannukset	1 009	2 757	2 757	2 757
Erilliskustannukset yhteensä	3 394 422	3 440 070	3 614 831	3 647 420
Yhteiskustannukset	617 166	648 025	660 985	660 985
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	4 011 588	4 088 095	4 275 817	4 308 405
KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)	-2 868 928	-2 896 095	-3 025 817	-3 008 405
KUSTANNUSVASTAAVUUS (%)	28 %	29 %	29 %	30 %

Tilintarkastajia koskevat asiat

Patentti- ja rekisterihallitus käsittelee tilintarkastajia koskevat asiat ja vastaa tilintarkastajien hyväksymisestä ja rekisteröinnistä. Tutkinnoista, kelpoisuuskokeiden järjestämisestä, rekistereiden ylläpidosta, laaduntarkastuksesta ja poikkeuslupahakemusten käsittelystä aiheutuvat kustannukset katetaan tutkintomaksuilla, kelpoisuuskokeen osallistumismaksuilla ja rekistereihin liittyvillä maksuilla.

Muilta osin tilintarkastusvalvontaa rahoitetaan veroluonteisilla tilintarkastajilta ja tilintarkastusyhteisöiltä perittävillä veroluonteisilla maksuilla, joista säädetään tilintarkastajan vuosimaksusta ja laadunvalvonnan maksuista annetussa laissa (1512/2015). Valvontamaksut ja niitä vastaavat kustannukset eivät sisälly alla olevaan laskelmaan.

TILINTARKASTUSVALVONNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2023	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2024	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2025	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026
TUOTOT				
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista				
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	319 691	330 000	350 000	365 000
Tileistäpoistot				
Muut tuotot	1 380			
Tuotot yhteensä	321 071	330 000	350 000	365 000
KUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	60	84	156	150
Henkilöstökustannukset	167 898	172 008	173 000	181 000
Vuokrat	14 785	17 000	17 696	17 700
Palvelujen ostot	41 918	39 000	28 776	34 000
Pääomakustannukset	13 704	12 780	13 000	13 000
Muut erilliskustannukset	4 109	2 760	3 000	3 000
Erilliskustannukset yhteensä	242 473	243 632	235 628	248 850
Yhteiskustannukset	103 665	108 848	106 317	107 380
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	346 138	352 480	341 945	356 230
KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)	-25 067	-22 480	8 055	8 770
KUSTANNUSVASTAAVUUS (%)	92,8 %	93,6 %	102,4 %	102,5 %

2 Asetusehdotuksen perustelut

2.1 Keskeiset ehdotukset

Uusi työ- ja elinkeinoministeriön asetus Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista ehdotetaan annettavaksi ajalle 1.1.2025–31.12.2025. Julkisoikeudellisten maksullisten suoritteiden kustannusvastaavuuden kehittymisen seuraamiseksi maksuasetus annetaan poikkeuksellisesti yhdelle vuodelle.

Patentti- ja rekisterihallitus on nettobudjetoitu virasto, joka toiminnan rahoitus perustuu 95 prosenttisesti suoritteista perittäviin maksuihin. Vuoden 2024 maksuasetuksessa tehtiin merkittäviä maksujen korotuksia kaikkien suoriteryhmiä osalta kustannusvastaavuuden parantamiseksi. Muutosten taustalla oli kustannustason nousu niin Patentti- ja rekisterihallituksen henkilöstömenoissa kuin palveluntuottajien hinnoissa. Uuteen maksuasetukseen ei esitetä merkittäviä muutoksia tai maksujen korotuksia.

Maksuasetukseen esitetään tehtäväksi muutamia pienehköjä muutoksia. Kaupparekisteriasioissa asetuksen maksuttomia suoritteita koskevaan 3 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi kohta koskien rekisteritietojen ajantasaisuuden tarkistamista koskevaa ilmoitusta. Lisäksi maksuasetuksen liitteenä olevan taulukon kohtaan 10 *Kaupparekisteriasiat* esitetään muutamia täsmennyksiä, joiden merkitys on kokonaisuutena arvioiden vähäinen.

2.2 Säännöskohtaiset perustelut

Asetusehdotus

1 §. Maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet. Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa tarkoitettuihin suoriteryymiin kuuluvista suoritteista, kuten rekisteröimisestä, rekisteröintien voimassapitämisestä sekä rekisterien käytöstä perittävien maksujen suuruus määrätään suoriteryhmäkohtaisen kustannusvastaavuuden perusteella. Ehdotetun 1 §:n 2 momentti sisältäisi voimassa olevaa asetusta vastaavan luettelon Patentti- ja rekisterihallituksen suoriteryhmiä. Suoriteryymiä ovat Patentti- ja rekisterihallituksen kunkin

rekisterin muodostamat kokonaisuudet. Rekistereistä säädetään niitä koskevissa erityislaeissa, kuten patenttilaissa (550/1967), kaupparekisterilaissa (564/2023) ja säätiölaissa (487/2015).

2 §. *Alle omakustannusarvon hinnoitellut julkisoikeudelliset suoritteet.* Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 3 §:n 4 momentti sisältää säännökset niistä tilanteista, joissa julkisoikeudellisesta suoritteesta perittävä maksu voidaan tai se tulee määrätä alle omakustannusarvoon. Yhdistyksen rekisteröimistä koskevassa asiassa maksu on määrättävä omakustannusarvoa alempana, jos se on tarpeen yhdistymisvapauden turvaamiseksi. Lisäksi maksu voidaan määrätä alle omakustannusarvon teollisuuspoliittisista tai oikeudenhoitoon, uuden suoritteiden käyttöönottoon tai rekisteritietojen ajan tasalla pitoon liittyvistä taikka kansainvälisistä sopimuksista tai käytännöstä johtuvista syistä taikka silloin, kun käsitellään säätiölaista, yhdistyslaista (503/1989) tai uskonnonvapauslaista (453/2003) johtuvia asioita. Nykyisin yhdistysrekisterin ja uskonnollisten yhdyskuntien rekisterin suoritteet hinnoitellaan alle omakustannusarvoon ja erotus katetaan budjettivaroin. Ehdotuksen mukaan nämä suoritteet hinnoiteltaisiin jatkossakin nykytilaa vastaavasti alle omakustannusarvon. Pykälä vastaisi voimassa olevaa asetusta.

3 §. *Maksuttomat suoritteet.* Valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n mukaan julkisoikeudellisesta suoritteesta valtiolle perittävän maksun suuruuden tulee vastata suoritteiden tuottamisesta valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää (omakustannusarvo). Maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteiden omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä, jos siihen terveyden- ja sairaanhoitoon, muihin sosiaaliin tarkoituksiin, oikeudenhoitoon, ympäristönsuojeluun, koulutustoimintaan tai yleiseen kulttuuritoimintaan liittyvistä tai näihin verrattavista syistä on perusteltua syytä. Erityisestä syystä maksu voidaan määrätä tietyltä ryhmältä perittäväksi suoritteiden omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä.

Edelleen Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 3 §:n 4 momentin mukaan teollisuuspoliittisista tai oikeudenhoitoon, uuden suoritteiden käyttöönottoon tai rekisteritietojen ajan tasalla pitoon liittyvistä taikka kansainvälisistä sopimuksista tai käytännöstä johtuvista syistä taikka silloin, kun käsitellään säätiölaista, yhdistyslaista tai uskonnonvapauslaista johtuvia asioita, maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteiden omakustannusarvoa alempana tai jättää se kokonaan perimättä. Lain 5 §:n mukaan työ- ja elinkeinoministeriö päättää, mitkä Patentti- ja rekisterihallituksen ja tämän lain 1 §:ssä tarkoitetut muun viranomaisen suoritteet tai suoriteryhmittä ovat maksullisia ja mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä maksu määrätään omakustannusarvon, mistä suoriteryhmäkohtaisen kustannusvastaavuuden perusteella ja mistä liiketaloudellisin perustein.

Asetuksen 3 § sisältäisi luettelon maksuttomista suoritteista.

Pykälään lisättäisiin uusi 21 kohta, jossa säädetään maksuttomaksi suoritteeksi rekisteritietojen ajantasaisuuden tarkistamista koskeva ilmoitus. Kaupparekisterilain (564/2023) 23 §:n 1 momentin mukaan osakeyhtiön, osuuskunnan, eurooppayhtiön, eurooppaosuuskunnan ja Suomeen sivuliikkeen perustaneen ulkomaalaisen elinkeinonharjoittajan on ilmoitettava kaupparekisteriin ilmoitusvelvollisen ilmoituksen perusteella merkittävät tiedot ja yritys- ja yhteisötunnusrekisteriin merkityt yrityksen yhteystiedot ajantasaisiksi kalenterivuositain. Muulla kuin edellä mainitulla ilmoitusvelvollisella on oikeus ilmoittaa rekisteritiedot ajantasaisiksi. Kyse on rekisteritietojen ajan tasalla pitoon liittyvä ilmoitus, jota koskeva rekisterimerkintä tehtäisiin automaattisesti, ellei kyse olisi muutosilmoituksen hyväksymiseen sidoksissa olevasta ajantasaisuudesta koskevasta ilmoituksesta. Myös kaupparekisterilain 23 §:ää koskeneen hallituksen esityksen 244/2022 vp säännöskohtaisten perustelujen mukaan rekisteritietojen ajantasaisuutta koskevan ilmoituksen on tarkoitus olla maksuton.

Kaupparekisterilain voimaantulosäännöksen mukaan kaupparekisterilain 23 §:ää sovelletaan vuoden 2026 alusta. Hallituksen esityksessä (HE 193/2024 vp) kaupparekisterilain voimaantulosäännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että rekisteritietojen ajantasaisuuden tarkistamista koskevaa säännöstä alettaisiin soveltaa vuoden 2026 sijaan vasta vuonna 2027. Näin ollen on mahdollista, ettei ajantasaisuuden tarkistamista koskevia ilmoituksia tehdä vielä tämän asetuksen voimassaoloaikana. Koska voimassaolevassa laissa säädetään soveltamisesta vuodesta 2026 alkaen, eikä maksuttomuudesta määräämisestä tällä maksukaudella ole haittaa siitä riippumatta, annetaanko ilmoituksia tosiasiallisesti vasta seuraavan asetuksen voimassaoloaikana, on maksuttomuutta koskeva 21 kohta perusteltua lisätä 3 §:ään.

Muilta osin pykälässä maksuttomiksi säädetty suoritteet vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

4 §. Liiketaloudelliset suoritteet. Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 4 §:n mukaan Patentti- ja rekisterihallituksen muiden kuin 3 §:ssä tarkoitettujen suoritteiden hinnoista päätetään liiketaloudellisin perustein. Valtion talousarviossa voidaan osoittaa määräraha liiketaloudellisin perustein hinnoiteltujen suoritteiden hintojen alentamiseksi. Tätä vastaavasti asetuksen 4 §:ssä säädettäisiin niistä suoritteista, jotka Patentti- ja rekisterihallitus hinnoittelee liiketaloudellisin perustein. Tällaisia suoritteita olisivat selvitykset ja tutkimukset, koulutus- ja konsultointipalvelut, julkaisut, jäljenteet, rekisteri- ja tietokantapalvelut, Patentti- ja rekisterihallituksen hallinnassa olevien laitteiden ja tilojen käyttö sekä muut tilaukseen tai toimeksiantoon perustuvat palvelut ja suoritteet. Pykälä vastaisi voimassa olevaa asetusta.

5 §. Julkisoikeudellisten suoritteiden hinnoittelu. Julkisoikeudellisten suoritteiden hinnoitteluperusteista säädetään Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa ja ehdotetussa maksuasetuksessa. Yksittäisistä suoritteista perittävät maksut sisältyvät asetuksen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Asetuksen 5 § sisältäisi selvyyden vuoksi voimassa olevaa asetusta vastaavalla tavalla säännöksen siitä, että 1 ja 2 §:ssä tarkoitettut maksut sisältyvät asetuksen liitteenä olevaan taulukkoon.

6 §. Voimaantulo. Uusi asetus ja sen maksutaulukko tulisivat voimaan 1.1.2025. Nykyisen maksuasetuksen voimassaolo päättyy 31.12.2024. Uusi asetus olisi voimassa 31.12.2025 saakka.

Asetusehdotuksen liite

1. Kansalliset patenttiasiat. Liitteen 1 kohdassa säädettäisiin kansallisista patenttiasioista perittävistä maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

Hakemusten käsittelystä, rekisteröinnistä ja rekisterien ylläpidosta aiheutuvat kustannukset katetaan käsittelymaksuilla sekä vuosimaksuilla. Käsittelymaksuilla katetaan neljännes kustannuksista ja vuosimaksuilla kolme neljännestä, vaikka kustannuksista valtaosa syntyy käsittelyn alkuvaiheessa. Tämä on harkittu ja kansainvälisesti yleisesti käytetty periaate. Näin hakemuksen tekemisen ja patentoinnin kynnys on matala.

Patenttihakemuksista ja patenteista suoritettavat vuosimaksut

Liitteen 1 kohdassa säädettäisiin lisäksi vuosimaksuista, joiden rakenne ja suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta. Taulukossa ehdotetut vuosimaksut soveltuvat myös Suomessa voimaansaattettuihin Euroopan patenttinviraston myöntämiin eurooppapatentteihin.

2. Kansalliset hyödyllisyysmallioikeusasiat. Liitteen 2 kohdassa säädettäisiin kansallisista hyödyllisyysmallioikeusasioista perittävistä maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

3. Patenttiyhteistyösopimuksen (SopS 58/1980, PCT) mukaiset asiat. Patenttiyhteistyösopimus (PCT) sisältää varsinaisen sopimustekstin lisäksi sopimusta koskevat soveltussäännöt (Regulations under the Patent Cooperation Treaty), jäljempänä PCT-sääntö. Ehdotettu liitteen 3 kohta sisältäisi voimassa olevaa asetusta vastaavalla tavalla PCT-sääntöjen perusteella määräytyvät maksut, joita voidaan muuttaa vain sääntömuutosten yhteydessä. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisit voimassa olevaa asetusta.

4. Eurooppapatenttiasiat. Liitteen 4 kohdassa säädettäisiin eurooppapatenttiasioita koskevista maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

5. Lisäsuojatodistusasiat. Liitteen 5 kohdassa säädettäisiin lisäsuojatodistusasioita koskevista maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

6. Integroidun piirin piirimalliasiat. Liitteen 6 kohdassa säädettäisiin integroidun piirin piirimalliasioita koskevista maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

Rekisterissä on vain 4 kappaletta 90-luvulla rekisteröityjä integroidun piirin piirimalleja.

7. Teollisoikeusasiamesiasiat. Liitteen 7 kohdassa säädettäisiin teollisoikeusasiamesiasioita koskevista maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

8. Tavaramerkkiasiat. Liitteen 8 kohdassa säädettäisiin tavaramerkkiasioista perittävistä maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

9. Mallioikeusasiat. Liitteen 9 kohdassa säädettäisiin mallioikeusasioista perittävistä maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

10. Kaupparekisteriasiat. Liitteen 10 kohdassa säädettäisiin kaupparekisteriasioita koskevista maksuista.

Kaupparekisteri-ilmoitusten käsittelymaksut

Voimassa olevan maksuasetuksen liitteenä olevassa maksutaulukossa yritysmuodon muutoksen, jonka rekisteröinti ei edellytä kuulutuksen antamista, maksu on 370 euroa. Maksu ehdotetaan muutettavaksi 280 euroon. Työmäärältään ilmoituksen käsittely vastaa lähinnä yhtiöjärjestyksen, sääntöjen ja yhdistysjärjestyksen muutosilmoituksen käsittelyä, jonka maksu on voimassa olevassa maksuasetuksessa 280 euroa. Ilmoituksen, jonka rekisteröinti edellyttää kuulutuksen antamista yritysmuotoa muutettaessa, maksu on 280 euroa, ja lisäksi asiakkaalta veloitetaan 180 euron maksu kuuluttamisesta Virallisessa lehdessä. Jatkossa yhtiömuodon muutoksen käsittelymaksut olisivat yhdenmukaisia ja kuulutusmaksu perittäisiin erikseen kuulutusta edellyttävistä muutoksista.

Maksuun nimikkeestä hallituksen, hallintoneuvoston, prokuristin, nimenkirjoittajien, tilintarkastajien, kestävyysraportointitarkastajan, toimitusjohtajan tai isännöitsijän muutosilmoitus ehdotetaan muutosta. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan kestävyysraportointitarkastajaa ei rekisteröidä kaupparekisteriin ja kestävyysraportointitarkastaja esitetään poistettavaksi maksun nimikkeestä.

Muilta osin kaupparekisteri-ilmoitusten käsittelymaksujen rakenne ja suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

Sulautumisen, jakautumisen ja kotipaikan siirron käsittelymaksut

Sulautumisen, jakautumisen ja kotipaikan siirron käsittelymaksujen rakenne ja suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

Muut hakemusasiat

Voimassa olevan asetuksen mukaan maksua hakemuksesta olla poikkeusluvalla osakeyhtiön hallintoneuvostossa, hallituksessa, toimitusjohtajana tai selvitysmiehenä tai asunto-osakeyhtiön hallituksessa tai isännöitsijänä esitetään laajennettavaksi yritysmuotojen ja roolien osalta. Maksuun ehdotetaan yhdenmukaisuuden vuoksi sisällytettäväksi osuuskunnan muutokset hallintoneuvostoon, hallitukseen, toimitusjohtajaan tai selvitysmiehiin sekä asumisoikeusyhdistyksen muutokset hallitukseen ja isännöitsijöihin sekä eurooppalaisen taloudellisen etuyhtymän johtajaan. Lisäksi muutos koskisi poikkeuslupia yksityisten elinkeinonharjoittajien, avoimen yhtiön yhtiömiesten, kommandiittiyhtiön vastuunalaisten yhtiömiestensekä sivuliikkeen perustajien osalta. Maksu poikkeuslupahakemuksesta olisi jatkossa yhdenmukainen ja sen suuruus olisi 140 euroa.

Otteet, todistukset ja jäljennökset

Otteita, todistuksia ja jäljennöksiä koskevien maksujen rakenne ja suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta. Sähköinen kaupparekisteriote olisi jatkossakin maksuton.

11. Yritys- ja yhteisötunnusrekisteriasiat. Liitteen 11 kohdassa säädettäisiin yritys- ja yhteisötunnusrekisteriasioita koskevista maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

12. Yrityskiinnitysasiat. Liitteen 12 kohdassa säädettäisiin yrityskiinnitysasioista perittävistä maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

13. Säätörekisteriasiat. Liitteen 13 kohdassa säädettäisiin säätörekisteriasioista perittävistä maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

14. Yhdistysrekisteriasiat. Liitteen 14 kohdassa säädettäisiin yhdistysrekisteriasioita koskevista maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

15. Tilintarkastajia koskevat asiat. Liitteen 15 kohdassa säädettäisiin tilintarkastajatutkinnoista, kelpoisuuskokeen osallistumismaksusta, tilintarkastajatutkintorekisteriä koskevista maksuista ja muista maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

16. Edunsaajia koskevat rekisteriasiat. Liitteen 16 kohdassa säädettäisiin rekisteriotteen antamista yhteisön tosiasiallisista edunsaajista koskevasta maksusta. Kohdan rakenne ja maksun suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

17. Muut suoritteet. Liitteen 17 kohdassa säädettäisiin muista suoritteista perittävistä maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

3

Asian valmistelu

Patentti- ja rekisterihallitus teki 30.8.2024 työ- ja elinkeinoministeriölle esityksen uudeksi Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista annettavaksi työ- ja elinkeinoministeriön asetukseksi ja sen liitteeseen sijoitettavaksi maksutaulukoksi 1.1.2025–31.12.2026.

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä työ- elinkeinoministeriössä ja se perustuu Patentti- ja rekisterihallituksen esitykseen.

Asetusehdotus oli lausunnoilla (lausuntopalvelu.fi) 31.10.–29.11.2024. Lausunnon antoivat valtiovarainministeriö, Suomen teollisoikeudellinen yhdistys (STY), Maamittauslaitos, Säätiöt ja rahastot ry ja Suomen Tilintarkastajat ry. Oikeusministeriö ja Suomen Patenttiasiamies ry ilmoittivat, että niillä ei ole lausuttavaa asiassa.

Lausunnoissaan valtiovarainministeriö katsoi, että perustelumuiiota tulee täydentää perusteilla kustannusvastaavuudesta poikkeamiseen. Lisäksi ministeriö esitti muistion selkeyttämistä sen osalta, että valvontamaksuja ja niihin kohdistuvia kustannuksia ei ole sisällytetty kustannusvastaavuuslaskentaa. Muistiota tarkennettiin tältä osin.

Lausunnoissaan STY korosti tarvetta varmistaa Patentti- ja rekisterihallituksen palvelutason varmistaminen ja viraston kilpailukyvyn varmistaminen suhteessa muihin teollisoikeusvirastoihin. Maamittauslaitos kiinnitti huomiota asunto-osakeyhtiöiltä edellytettäviin ilmoituksiin, niihin liittyviin vastuisiin ja esitti, että asetusta annettaisiin vain yhdelle vuodelle. Säätiöt ja rahastot ry piti säätiörekisterimaksuja korkeina ja katsoi, että perusteita tälle ei ole, koska säätiöiden toiminta perustuu osin samoille periaatteille kuin yhdistystoiminta ja niiden toiminta on useimmiten yleishyödyllistä. Tämä tulisi huomioida maksujen tasossa. Suomen Tilintarkastajat ry:n esitti lausunnoissaan, että tilintarkastusyhteisöjen ilmoitus omasta erostaan yhtiön tilintarkastajana, jos yhtiö ei sitä itse tee, tulisi olla maksuton vastaavasti kuin tilintarkastajan ilmoitus. Luonnollisen henkilön mahdollisuus tehdä ilmoitus erostaan maksutta perustuu tietosuojalainsäädännön vaatimukseen. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan oikeus ilmoittaa erosta koskee myös oikeushenkilöitä, mutta nykyisessä tilanteessa katsotaan, että maksuttomuuteen ei ole vastaavia perusteita kuin luonnollisten henkilöiden osalta.

Asetusehdotus käsitellään valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa ennen sen antamista, koska kyseessä on valtion maksujen vahvistaminen, joiden maksutulot ovat vuositasolla vähintään 5 miljoonan euron määräiset. Raha-asiainvaliokunnan käsittelyn valmistelussa valtiovarainministeriö edellytti, että maksuasetus annetaan poikkeuksellisesti yhdelle vuodelle kustannusvastaavuuden kehittymisen seuraamiseksi.

4

Vaikutukset

4.1

Taloudelliset vaikutukset

Patentti- ja rekisterihallitus on nettobudjetoitu virasto ja sen toiminnan rahoitus perustuu asiakkailta perittäviin maksuihin. Patentti- ja rekisterihallituksen tuloista noin 95 % muodostuu omista maksutuloista. Yrityksiä ja yhteisöjä palvelevana virastona Patentti- ja rekisterihallituksen rahoitus on riippuvainen talouden suhdanteista ja yritystoiminnan aktiivisuudesta. Muutoksia näissä tekijöissä on mahdotonta luotettavasti ennustaa, mutta normaalissa taloudellisessa tilanteessa Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteiden kysyntä on varsin vakaata.

Vuoden 2024 maksuasetukseen tehdyt maksujen korotusten arvioitiin lisäävän tulokertymää noin 6 miljoonalla eurolla, joka on 10 % suhteessa tulokertymään. Vuonna 2025 Patentti- ja

rekisterihallituksen maksullisista suoritteista annetun työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen mukaisten tulojen määräksi arvioidaan noin 50,4 miljoonaa euroa. Koko Patentti- ja rekisterihallituksen osalta maksujen kustannusvastaavuus on ollut 89,6 % tammi-kesäkuussa 2024, mutta todellinen koko vuotta koskeva kustannusvastaavuuden arviointi voidaan tehdä vasta kun koko vuoden tiedot ovat saatavilla.

Huomioiden edellä mainittu maksujen tason korotus esitys ei sisällä ehdotuksia maksujen suuruuden korottamiseksi. Yritysmuodon muutokseen liittyvän maksualennuksen ja poikkeuslupien käsittelymaksujen muutoksen vaikutuksen arvioidaan olevan noin 60 000 euroa, millä ei ole merkittävää vaikutusta kaupparekisterin tulokertymään ja kustannusvastaavuuteen.

4.2 Vaikutukset viranomaisen toimintaan

Patentti- ja rekisterihallituksen toiminnan kannalta maksujen korotuksiin ei ole tarvetta huomioiden voimassa olevaan maksuasetukseen tehdyt merkittävät korotukset, jotka paransivat suoritekohtaista kustannusvastaavuutta. Kustannusvastaavuutta arvioidaan jatkossa entistä tarkemmin julkisen talouden tilanne huomioiden.

4.3 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Esityksen yhteiskunnalliset vaikutukset ovat myönteiset. Yritysten taloudellinen tilanne on yleisesti arvioiden haastava ja tässä tilanteessa maksukorotukset olisivat tuoneet lisää haasteita.

5 Toimivalta

Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 5 §:n mukaan työ- ja elinkeinoministeriö päättää noudattaen mitä valtion maksuperustelaisissa säädetään, mitkä Patentti- ja rekisterihallituksen ja 1 §:ssä tarkoitetut muun viranomaisen suoritteet tai suoriteryhvät ovat maksullisia ja mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä maksu määrätään omakustannusarvon, mistä suoriteryhmäkohtaisen kustannusvastaavuuden perusteella ja mistä liiketaloudellisin perustein. Työ- ja elinkeinoministeriö päättää myös lain 3 §:n 3 momentissa tarkoitetuista kiinteistä maksuista. Lisäksi ministeriö päättää, mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä ja millä 3 §:n 4 momentissa sanotulla perusteella sekä miten maksun suuruus voidaan määrätä suoritteiden omakustannusarvosta tai suoriteryhmäkohtaisesta kustannusvastaavuudesta poiketen.

Valtion maksuperustelain (150/1992) 8 §:n 2 momentin mukaan asianomainen ministeriö päättää, mitkä ministeriön ja hallinnonalan muiden viranomaisten suoritteet tai suoriteryhvät ovat maksullisia ja mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä maksu määrätään omakustannusarvon perusteella sekä mitkä suoritteet hinnoitellaan liiketaloudellisin perustein. Pykälän 3 momentin mukaan ministeriö päättää 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myös lain 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuista kiinteistä maksuista sekä mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä, millä 6 §:n 3 tai 4 momentissa sanotulla perusteella ja miten maksun suuruus voidaan määrätä suoritteiden omakustannusarvosta poiketen.

6 Voimaantulo

Asetusehdotuksen ehdotetaan tulevan voimaan 1.1.2025 ja se olisi voimassa 31.12.2025 saakka.